

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

20
13
X

ДОКЛАД

Относно: изслушване на предложените кандидати за заместник-председатели на Комисията за финансов надзор: Мария Асенова Филипова за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ и Илиана Илиева Христова за заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“

На открито заседание, проведено на 4 април 2019 г. и излъчено в реално време в интернет страницата на Народното събрание, Комисията по бюджет и финанси проведе изслушване на предложените кандидати за заместник-председатели на Комисията за финансов надзор по реда на раздел IV от приетите процедурни правила за условията и реда за предлагането на кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, и на кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, на Комисията за финансов надзор, представяне и публично оповестяване на документите и изслушването на кандидатите в Комисията по бюджет и финанси, както и процедурата за избор от Народното събрание (ДВ, бр. 25 от 26.03.2019 г.), наричани по-нататък „процедурни правила“.

Председателят на Комисията по бюджет и финанси г-жа Менда Стоянова отбеляза, че видно от представените от кандидатите документи, същите отговарят на изискванията на Закона за Комисията за финансов надзор за членове и следва да бъдат допуснати до изслушване.

Съгласно раздел III от процедурните правила, становището на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия е, че към настоящия момент за г-жа Илиана Христова не са открити документи, установяващи принадлежност към органите по чл. 1 от Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. По отношение на г-жа Мария Филипова становището ѝ е, че съгласно чл. 26, ал. 4 от горесцитирания закон лицата, родени след 16 юли 1973 г. не подлежат на проверка.

Кандидатурите на г-жа Мария Филипова и г-жа Илиана Христова бяха представени от вносителя на предложенията – председателя на Комисията за финансов надзор – г-н Бойко Атанасов.

Той подробно запозна Комисията по бюджет и финанси с образованието, професионалния опит и лични качества на всеки един от кандидатите, като в заключение отбеляза, че и двете кандидатури притежават необходимото образование, професионален опит и публична репутация за заемане на съответната длъжност като заместник председатели на Комисията за финансов надзор и изрази увереност, че ще допринесат за по-нататъшното развитие и продължаване на политиката на укрепване на регулаторния орган.

След представянето на кандидатурите се премина към представянето на концепциите за дейността им в Комисията за финансов надзор.

Първа своята концепция представи г-жа Мария Филипова – кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“.

В началото на своето изложение г-жа Филипова посочи, че концепцията ѝ за дейността на управление „Надзор на инвестиционната дейност“ е всинхрон със **Стратегическата концепция за развитие на Комисията за финансов надзор**. В този смисъл тя подчерта, че усилията ѝ за развитието на сектора ще бъдат насочени към повишаване на ликвидността на капиталовия пазар, осигуряване на възможност за финансиране на нови дружества чрез него, ускоряване на растежа на икономиката в средносрочен план и подобряване имиджа на България на международната карта на регулаторните органи в небанковия финансов сектор, както и по-доброто позициониране на България на „инвестиционната карта на Европа“.

В хода на изложението си г-жа Филипова посочи три проблемни области, върху които ще насочи своите усилия, а именно:

- Намаляване на инвестициите в България и най-вече оттегляне на инвеститори спрямо останалите държави в Централна и Източна Европа. Елемент в актуалната ситуация е липсата на иновативни инструменти за привличане на компании-инвеститори, както и механизми за привличане на инвестиции през фондовата борса.

- Наличие на инвестиционен ресурс вътре в държавата, основно в пенсионни и застрахователни дружества, който поради ниска ликвидност и нормативни ограничения се инвестира извън държавата ни.

- Липса на достатъчна финансова грамотност.

Концепцията ѝ представя 3 основни сфери на развитие с оглед на посочените проблемни области.

1. Регулаторна дейност и контрол: подобряване на съществуващите и внедряване на нови мерки за осигуряване на активен контрол от страна на Комисията за финансов надзор и за активиране на осъзнатост за самоконтрол в поднадзорните лица в сектора на капиталовия пазар, а именно:

- Фокусът ще бъде върху риск базиран надзор, както и върху осъществяване на координиран надзор в ситуации, където са включени и други институции, като се предвижда продължаване със стрес-тестовите при поднадзорните лица с цел превенция на възможни проблеми, фокус върху контрола към инвестиционните посредници и към дружествата, предоставящи инвестиционни услуги.

- Своевременно информиране на обществеността за предвижданите промени в регулаторната политика и за осъществявания надзор и приетите надзорни практики; засилване диалога с компетентните органи, институции, браншови организации и заинтересовани лица, провеждане на разяснителни кампании към различните групи поднадзорни лица; изготвяне и внедряване на практики и указания за единно прилагане на законодателството, както и идентифициране и даване на публичност на най-често срещаните пропуски при подготовката на документи във връзка с лицензионните и разрешителни режими от компетентността на Комисията за финансов надзор.

- Работа по създаване на нови подходи в нормативната база за това компаниите да бъдат публични, базирайки се на Стратегията за развитие на капиталовия пазар в България, като се включват и дейности по хармонизиране на нормативната уредба с европейската правна рамка, както и решаване на съществуващи нормативни противоречия.

- По отношение на комуникацията, следва да се направи одит на съществуващите към момента комуникационни потоци от Комисията за финансов надзор към поднадзорните лица и към потребителите в България. В следствие на одита ще се установят пропуските в комуникационния режим и ще се предприемат нужните действия по отношение на качеството на предлаганите услуги и продукти в инвестиционния сектор. Развитието на българския капиталов пазар включва активна комуникация с бизнеса, провеждане на срещи и създаване на съвместни стратегии и оценяване на добри бизнес практики, които да бъдат включвани в нормативната база за регулиране на сектора.

2. Административна тежест на капиталовите пазари: Мерките за оптимизация на процесите и дигитализация включват:

- Анализ на предложения за оптимизации от поднадзорните лица в посока нови регулации с цел намаляване на административна тежест, особено в частта с новоприети регулации в синхрон с европейското законодателство, но също така и с възможности за намаляване на изискуеми административни срокове.

- Активни действия в подкрепа на иновациите в небанковия финансов сектор, като ще се насърчи участието на Комисията за финансов надзор в тези процеси, а именно чрез провеждане на консултации с пазарните участници за проучване на иновативни решения за подобряване на ефективността на пазарите и търсенето на технологични решения, насочени към намаляване на разходите и разширяване на достъпа към финансови продукти и услуги.

- Анализ и оптимизиране на бизнес процесите и съответно изясняване и посочване кои конкретно процеси могат да бъдат дигитализирани под формата на електронни услуги. В средносрочен план целта е да се разшири взаимодействието по електронен път, като се изгради единен портал за подаване на информация от публичните дружества едновременно до Комисията за финансов надзор, Централен депозитар, Българска фондова борса и обществеността и обратно като финалният резултат трябва да е намаляване на административната тежест.

3. Международно сътрудничество и обмен на добри практики и международно позициониране на България с цел привличане на нови инвеститори и на работа на екипи по европейски програми за развитие на капиталовите пазари в ЕС. Усилията на г-жа Филипова ще бъдат насочени към тясно сътрудничество с Европейските надзорни органи в посока анализ на добрите практики на други европейски държави при синхронизирането на политиките на ЕС със съществуващото локално законодателство и норми; участие на екипа на Комисията за финансов надзор в регулярни срещи на международно ниво, основно през дигиталните комуникационни канали, за да се осигури ежедневно сътрудничество на по-голям брой служители в дискуссионен режим по актуални казуси; работа по проекти на международно ниво с цел познаване на актуалните тенденции, рискове и възможности за развитие на капиталовите пазари под формата на ефективни практики на други държави; повишаване на финансовата грамотност чрез специализирано образование в учебните заведения, касаещо капиталовите пазари. Ключов момент е комуникацията с

медии за създаване на интерес към капиталовите пазари и информация, касаеща борсите.

В заключение г-жа Филипова посочи, че ще има ангажимента да работи в сътрудничество и комуникация с браншовите организации за постигане на най-важния краен резултат - подобряване имиджа на България като място за добри инвестиции, предизвикващо интереса на частните инвеститори.

Следващият кандидат, представил своята концепция беше **г-жа Илиана Христова – кандидат за заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“**

Като благодари за номинацията, г-жа Христова представи своята концепция за бъдещата си дейност в Комисията за финансов надзор.

Тя посочи, че секторът на застраховането е сектор от национално значение. Според нея с оглед на сериозните кризисни ситуации през изминалата година с казуса „Олимпик“ и с предложението „Бонус-малус“, секторът все още се намира в сериозна турбулентна ситуация. За изпълнение на крайната цел – повишаване на доверието на гражданите в осъществявания от държавата контрол, г-жа Христова очерта 4 основни направления в своята дейност, а именно: **кризисна превенция, контрол, комуникация и дигитализация.**

По отношение на първата област на действие - кризисна превенция е необходимо да се предвиждат рисковете, за да се изготвят предварително съответните стратегии за тяхното преодоляване. По този начин слабите точки ще бъдат превърнати в силни страни и проблемите в предизвикателства. Според г-жа Христова заради задължителния характер на някои видове застраховки, застрахованите лица не са достатъчно добре информирани за какво плащат, какви са техните ангажименти, отговорности и/или права и съответно всяка информация извън нормата се явява като първопричина за възникване на ситуация, която може да доведе до криза. Във връзка с това тя предлага да се осигурят достатъчни по вид и количество платформи, за да може ползвателите на услугите да бъдат по-добре информирани

Що се отнася до втората област на действие – Контрол – г-жа Христова посочи, че той следва да се подобри чрез дистанционен надзор, който се базира на периодични справки, отчети на застрахователите, презастрахователите, застрахователните групи, застрахователните брокери и Гаранционния фонд, както и на изисквана допълнителна информация за определени сфери от тяхната дейност.

Именно дистанционният надзор е в основата на последващия активен контрол, осъществяван **чрез проверки на място.** Според нея

следва да се засили контрола и проверките за наличие или липса на обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност, отнасящи се до опасност за икономическата и финансовата сигурност на държавата. По време на проверките ще се извършва анализ на достатъчността на резерва за предявени, но неизплатени претенции по Наредба № 53 спрямо информацията, която се отчита от застрахователите в Единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска по отношение на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Ще се проследява процеса на първоначално регистриране на претенциите в Единната информационна система за оценка, управление и контрол на риска по отношение на размера на първоначално заделения резерв по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Ще се извършва проверка на инвестициите и вземанията на застрахователите, на предявените и отказани претенции през периода на обхват на проверката, ще се разглеждат презастрахователните договори по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и системата на управление.

Наред с представените две мерки за контрол – дистанционен надзор и проверки на място, според г-жа Христова внимание следва да се обърне и на други две мерки, а именно: извършване на проверки на застрахователни посредници и пълни проверки на застрахователни брокери, както и административно наказателна дейност и проверки по постъпили жалби, сигнали, запитвания от потребители на застрахователни услуги.

По отношение на третата голяма област за действие – комуникацията, г-жа Христова посочи, че подобряването на дейността в тази област ще се осъществява чрез:

- **Предприемане на мерки/действия за намаляване броя на незастрахованите моторни превозни средства** посредством организирането на ежемесечни тематични кампании за проверка по пътищата относно наличието на задължителната застраховка.

- **Създаване на Център за експертиза** под формата на платформа, както дигитална, така и дискуссионна на живо, с цел събиране на различни мнения, гледни точки и перспективи относно нужните регулации, контрол и промени в сектора на застраховането.

Що се отнася до последната четвърта област на действие - дигитализацията – г-жа Христова отбеляза, че след оптимизация на процесите следва дигитализация, която да осигури постоянна свързаност. Дигитализацията дава не само бързина, но и сериозна видимост и прозрачност в информацията, като тук съществен момент е да не се загуби човешкия елемент и контакта с поднадзорните лица. В тази връзка

е много важно прилагането на добри практики да е съобразено с нуждите на крайните потребители и целите на Комисията за финансов надзор.

В края на изложението си г-жа Христова отбеляза, че политиката и усилията на Комисията за финансов надзор в областта на застрахователния сектор следва да продължат да бъдат насочени към преодоляване на последиците от фалита на кипърския застраховател „Олимпик“ и мониторинга над Националното бюро на българските автомобилни застрахователи, и заздравяване на компенсационните механизми в българската застрахователна система.

Според нея обществената дискусия е показала, че проектът за системата бонус-малус се нуждае от усъвършенстване, за да постигне своите цели, а именно: от една страна, за образуване на индивидуалната премия по застраховка гражданска отговорност на автомобилистите в зависимост от причинените щети и поведението на пътя на водача и премирането на водачите без щети и нарушения, и от друга, без да нарасне средната цена на застраховката в сектора. В сътрудничество с другите две институции, оправомощени да приемат съответната наредба – Министерство на вътрешните работи и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, се изработват нови редакции на Наредбата и се преценяват нормативните промени, които да отговорят на обществените очаквания и да постигнат стратегическите цели на системата.

Съгласно т. 5, от раздел IV от процедурните правила по отношение на кандидатите не бяха поставени въпроси и изказани мнения от народните представители.

Съгласно т. 6, от раздел IV от процедурните правила г-жа Менда Стоянова информира народните представители, че не са постъпили становища и въпроси от лицата по чл. 93, ал. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание по отношение на кандидатурите на г-жа Мария Филипова и г-жа Илиана Христова.

Комисията по бюджет и финанси установи, че предложените кандидати отговарят на законовите изисквания за заемане на длъжността заместник-председател на Комисията за финансов надзор. Натрупаният експертен, административен и управленски опит от предложените кандидати, както и придобитите от тях квалификации са положителни предпоставки за осъществяването на компетентно и отговорно управление на Комисията за финансов надзор.

Въз основа на проведеното изслушване Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да разгледа и гласува по реда на раздел V от процедурните правила предложените кандидатури на

Мария Асенова Филипова за заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ и на Илиана Илиева Христова за заместник-председател, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ на Комисията за финансов надзор, за което прилага към настоящия доклад проекти на решения за избора им.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, чл. 5, ал. 2 и чл. 6, ал. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор във връзка с Решение на Народното събрание за предсрочно прекратяване на мандата на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ (ДВ, бр. 23 от 2019 г.)

РЕШИ:

Избира **Мария Асенова Филипова** за заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност”.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

РЕШЕНИЕ

за избиране на заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“

Народното събрание на основание чл. 84, т. 8 и чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, чл. 5, ал. 2 и чл. 6, ал. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор във връзка с Решение на Народното събрание за предсрочно прекратяване на мандата на заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ (ДВ, бр. 70 от 2018 г.)

РЕШИ:

Избира **Илиана Илиева Христова** за заместник-председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.